

Christian Ehrenfried Eschenbach

**Vvlnrum Vt Plvrimvm Lethalivm Dictorvm Nvllitatem Demonstrans Commentatio
: In Honorem Matrimonii, Qvod Vir ... Dominvs Herman. Valent. Beselin, Jvrivm
Candid. Nec Non Ampliss. Senatvs Rostoch. Secretarivs, Et Virgo, ... Anna
Sophia Niemannin, Viri ... Dni. Johannis Niemann, Senatoris Rostoch. Dexterrimi,
Filia Natv Minor, An 1748. Die [] Septembr. Solemniter Avspicabantvr**

Rostochii: Groschupf, 1748

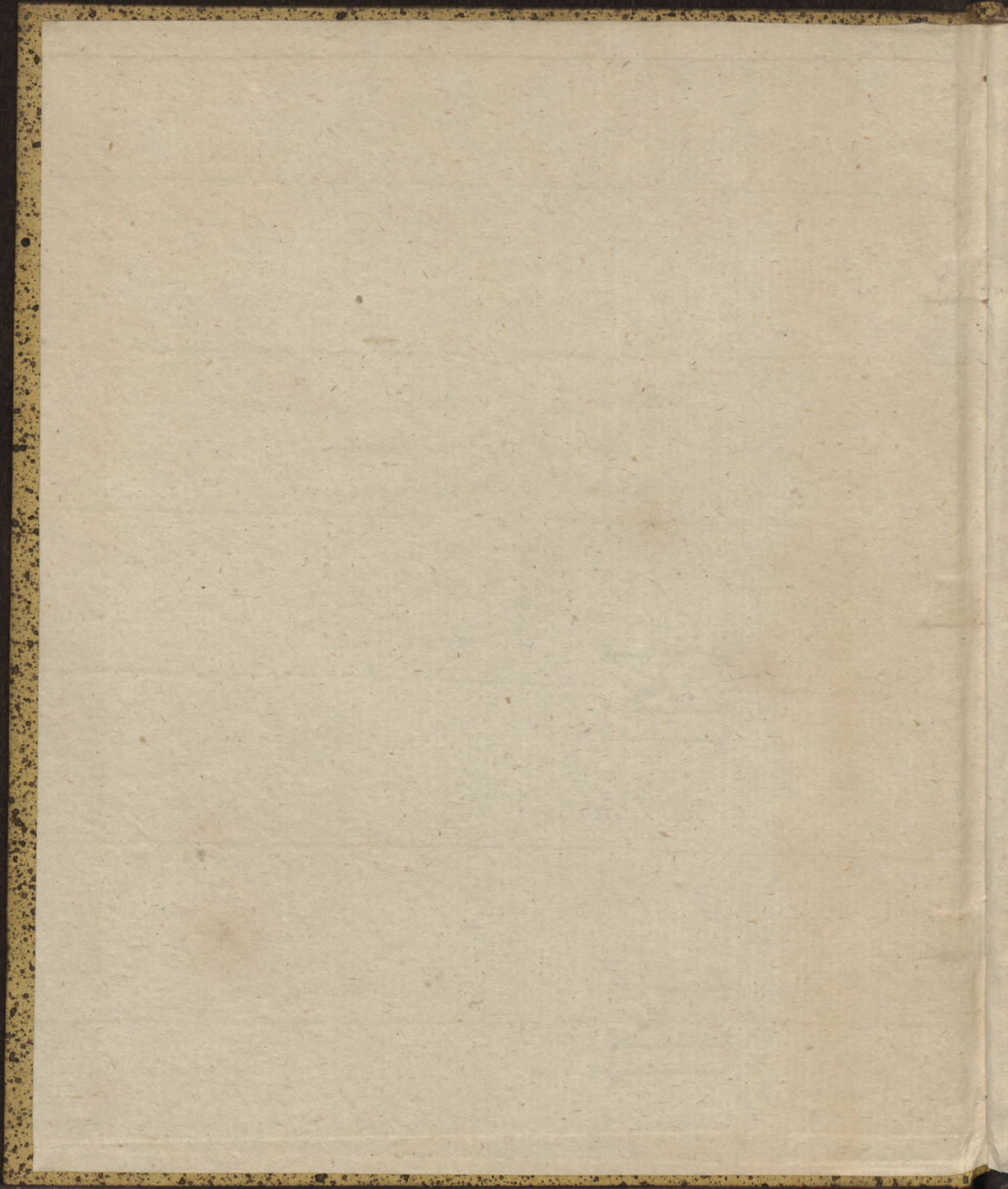
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn743956818>

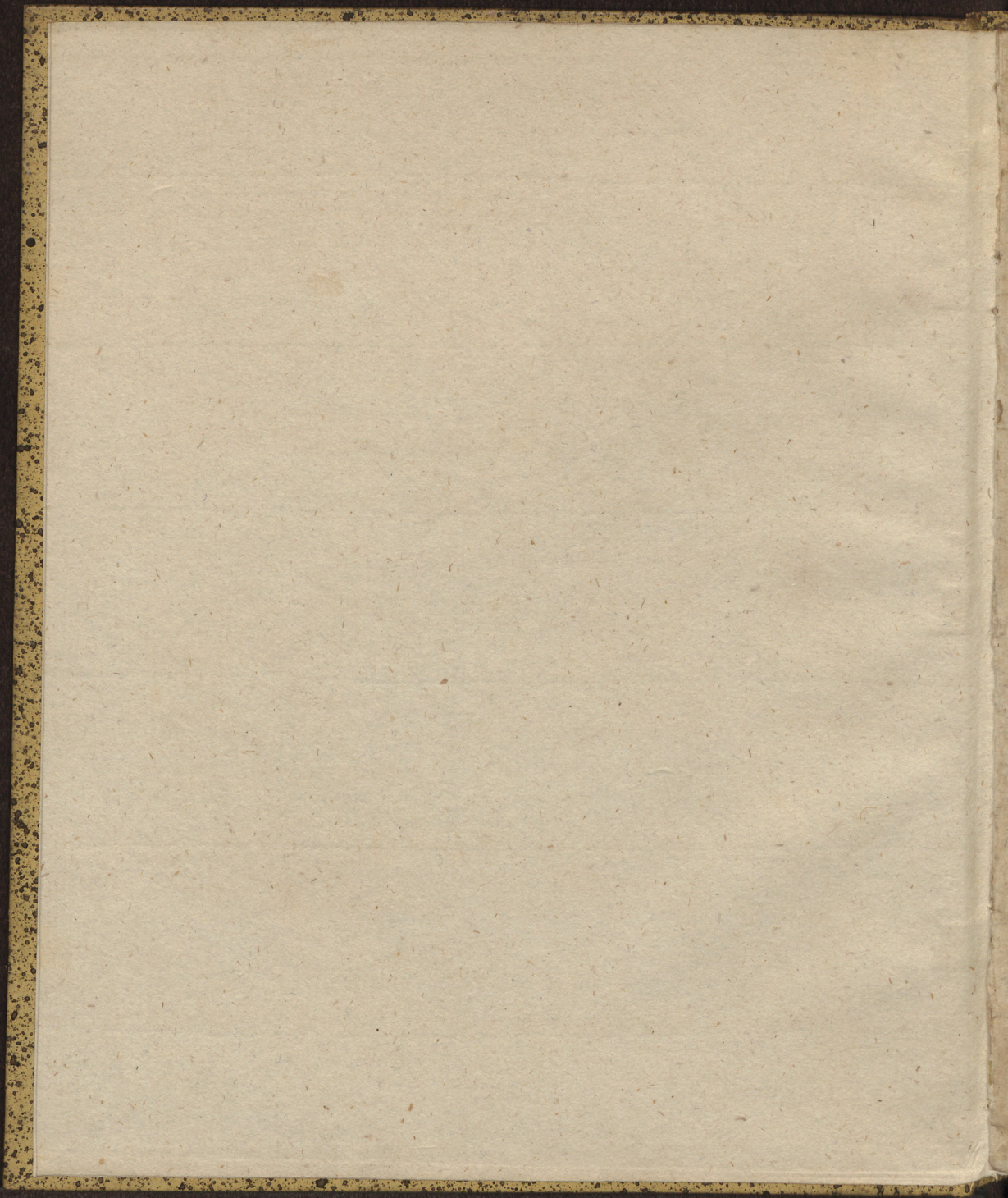
Druck Freier Zugang

Eschenbach, Chr. E.,
in honorem matrimonii
H. V. Beselin
et **A. S. Niemann.**

R. 1748.

H. V. Beselin

VVLNERVM
VT PLVRIMVM LETHALIVM
DICTORVM NVLLITATEM
DEMONSTRANS
COM M E N T A T I O,

IN HONOREM MATRIMONII,

QVOD

V I R

PRÆNOBILISSIMVS ATQVE DOCTISSIMVS
D O M I N V S

HERMAN. VALENT. BESELIN,

JVRIVM CANDID. NEC NON AMPLISS. SENATVS
ROSTOCH. SECRETARIVS,

ET

VIRGO,

VIRTVTVM DOTE LAVDATISSIMA,

ANNA SOPHIA NIEMANNIN,

VIRI QVONDAM PRÆNOBILISSIMI, GRAVISSIMIQVE
Dni. JOHANNIS NIEMANN,

SENATORIS ROSTOCH. DEXTERRIMI,

FILIA NATV MINOR,

AN. 1748. DIE 15. OCT. BR.

SOLEMNITER AVSPICABANTVR,

CONSCRIPTA,

AVTORE

CHRISTIAN. EHRENFRIED ESCHENBACH,

MED. DOCT.

ROSTOCHII, LITTERIS GROSCHVFFIANIS.

6

C O M M E N T A R I O
I N P O S T A M E N T O

12.11

PRÆFAMEN.

Caput de Vulneribus lethalibus, quod legalis Medicina exhibet, maximi esse momenti, est in aprico. Vita enim ac mors inquisiti in hoc casu ab effato medico dependet, & Jura ipsa sine concursu medicinæ suspenduntur. Propter materiæ dignitatem ad excolendam illam non Medici modo ab omni tempore allaboraverunt sedulo, sed & passim Jcti quoque operam navarunt, quorum omnium conamina scriptis prostant explicata. Non obstante interim abundantanti illo autorum super hac re commentantium numero, eandem tamen variis adhuc difficultatibus premi, vel ipse autorum dissensus probat, eorumque in proferendis judiciis incertitudo. Ratio hujus rei inter reliquas sine dubio non est infima, quæ ex antiquitate adhucdum conservatur

Vulnerum utplurimum lethalium doctrina. Horum existentiae dogma, cujus autores nominant antiquissimos medicinae parentes, & quod seculis proxime praeteritis acriter imprimis fuit defensum, nostris adhuc temporibus, ac in iis compendiis, quae ex recentissimis ceu optima considerantur, tanquam certum omnique dubio vacans, docetur. Unde & in hodiernum usque diem subinde judicia obveniunt medica, privata saltem, quae consuetis & edoctis suffulta principiis, declarant: *dass diese Wunde wenigstens pro utplurimum lethali zu achten sey.* Nihilo tamen secius pariter verum est, hanc ipsam doctrinam, si accurate res indagetur, adeo incertis inniti fundamentis, ut quicquid sibi cum ejusmodi vulneribus Autores proprie velint, licet haud perlegantur obiter, difficillime constet. Quin imo, totam eandem, qualis qualis est, ad figmenta medico legalia referri debere, & ego credo, & sequentibus pagellis sententiae argumenta
pro-

propono. Ne vero quis sibi persuadeat, de verbis tantummodo disputari hic, perpendere simul juvabit poenas, quas vulnus quoddam utplurimum lethale infligenti leges civiles decernunt. Secundum harum nempe præscriptum, vulnera utplurimum lethalia dicta vulneribus absolute talibus æquiparantur, morteque ambo puniuntur in percussoribus. Confer. e. g. Carpzov. Quæst. Crimin. Part. I. Quæst. XXVI. §. 3. ubi vulnus lethale, (tale nempe quod capitali poena dignum censetur) dicitur illud quoque, quod plus tendit ad mortem, quam ad evasionem, it. quo vulneratus non potest evadere, nisi cum summa difficultate, (scil. utplurimum lethale): quem autorem, ipse qui Baldi aliorumque veterum vestigia prescit, secuti sunt recentiores postea allegati Jcti. Nec mirum; nam ex plurimorum quoque medicorum sententia hæc illis adnumerantur. Quodsi vero probari possit, ejusmodi vulnera nulla dari, ac ea, quæ pro talibus

habita & enunciata sunt, haud raro absolute lethalia minime fuisse, sequitur ut quamplurimi eorum, qui poenam statutam ordinariam propter inflictum vulnus aliquod ut plurimum lethale passi sunt, injuste eandem dederint, utque punitiones, læsionibus hisce impositæ, imposterum aliter veniant a legislatoribus decernendæ. Hoc ut probem reipsa, præsens est institutum, quod Tuo, Vir Doctissime, Sponse hodie felicissime, iudicio expono, ut quousque veritatem sim consecutus, determines. Nec tamen hæc unica fuit propositi ratio, sed ea simul, ut præsentem diem hymeneum, qui Tecum mihi parat cognationem, concelebrem & ego, Tibi Tuæque Sponsæ ornatisimæ gratuler publice, atque illum modis omnibus felicem ac faustum a DEO T. O. M. apprecer ex animo.

Dabam 1748. die 24. Sept.

DE

DE VVLNERVM
VTPLVRIMVM LETHALIVM
DICTORVM NVLLITATE.

§. I.

Quamlibet corporis læsionem ab extra factam, quam mors læsi sæquitur, *Vulneris lethalis* denominatione exprimunt medici, quocunque instrumento & quocunque corporis parti læsio contigerit.

COROLL. Lethalia igitur hæcce dicuntur vulnera propter eventum lethiferum. Unde fluit, quod læsiones, quæ morte non terminantur, ad lethalia vulnera pertinere nequeant.

§. II.

Mors læsioni superveniens, duplici ex ratione advenit. Vel enim inducitur per læsionis naturam & intrinsecam constitutionem, vel non per ejus naturam, sed per accidentia ipsi extrinseca. Unde & duplici denominatione vulnus lethale distinguitur. Prius enim *vulnus facit absolute lethale*, posterius vero *vulnus per accidens lethale* nominatur. Dum quoque vulnus, quod per sui naturam necat, non aliter ac morte terminari potest, atque adeo ex necessitate necat, & omnino omnino

omnino curationis est incapax, licet hæc sollicitè ac debite applicetur, mediæque ad medendum necessaria deficiant nulla; vulnus autem, quod non per sui naturam, sed per accidens tantum, mortem accersit, in se spectatum, medelam admittere potuisset, dummodo requisita ad medendum necessaria fuissent & præsentia & rite administrata: facile patet, vulnus absolute lethale optime definiri, quod sit ejusmodi vulnus lethale, quod medelam omnem constanter respuit, sive extra medicinæ possibilitatem est constitutum, & sine ulla exceptione semper necat; vulnus vero per accidens lethale, quod sit talis læsio mortifera, quæ (intrinsece spectata) non superabat medicas vires, sed potius medelam omnino admisisset, quæ vero propter circumstantiam non necessariam, ex accidenti supervenientem, necat.

SCHOL. 1. *Vulnera absolute lethalia ab Autoribus Medico-Legalibus aliter paulo, quam hic factum, definiuntur aut potius limitantur. Volunt nimirum, „quod vulnerum horum lethalitas haud ita strictissimo „sensu accipi debeat, quasi nullus unquam a tali vulnere vel arte vel „natura curatus, sed ab omni tempore oppressus & enecatus fuerit, ut „propterea nullum exemplum in contrarium adduci queat“, uti loquitur Alberti in Jurisprud. Med. Tom. I. Part. prior. Cap. XIV. §. V., consentientibus, Bohnio in Libr. de Offic. Med. dupl. pag. 615., Ammanno in praxi Vulnerum Lethal. pag. 110. seq., aliis: consentientibus adhuc e Jctis. qui Georg. Ernest. Stablii autoritate fuerunt persuasi, Joh. Samuel. Fried. Böhmero in Element. Jurispr. Crimin. Sect. II. §. CCXVI. Schol., & Justo Henningio Böhmero in Introductione in Jus Digestorum, Lib. XLVIII. Tit. VIII. 28. consentientibus præterea aliis legum interpretatoribus, e. g. Joh. Paul. Krescio in Commentatione in Constit. Criminal. Carol. V. Artic. CXLVII. §. 1. Not. 5. & §. 2. Aug. Lysero in Meditat. ad Pandectas Vol. IX. pag. 383. §. XX. Cum vero dicta limitatio eum tantummodo in finem a Medicis adjiciatur, ut vulnera ut plurimum lethalia, de quibus mox dicendum, huc trahantur, eaque veram cum voce: absolute lethale involvat contradictionem, hinc merito eandem rejicimus. Nec movet nos, quam autores dicti superaddunt, limitationis adjunctæ ratio, quod scilicet sine illa numerus Vulnerum absolute lethaliū nimium decrescat, & perpauca talia remaneant. Quis enim est, qui,*

ut numerum augeat, vulnera non absolute lethalia ad absolute talia refert, qui augmentum illud sine maxima injustitia stabilire conetur? Num quoque judicis interest, ut compluria vulnera sint absolute lethalia; an vero, ut cuique tribuatur suum?

SCHOL. 2. Nonnulli ab absolute lethalibus subdistinguunt, vulnera per se talia, hæc ultima dicentes "vulnera illa, quæ mortem inferunt sibi relicta", (i. e. ubi medela debita non adhibetur), hæc ipsa tamen "vulneribus absolute lethalibus proxime accedere, atque, si judicium ferendum, ad horum classem referri debere", simul contendunt, id quod fecit Bobnius l. c. pag. 616. item in libro de Vulner. Lethal. pag. 31. & cum eo Heister. in Compend. Chirurg. Part. I. Libr. I. Cap. I. §. 16. sqq; nec non Platner in Institut. Chirurg. §. 365. Facile vero apparet, si medela consueta non fuerit adhibita vulnere persui naturam alias medicabili, huic vulnere eventum illum lethiferum non esse adscribendum, i. e. tale vulnus fuisse per accidens lethale, propter medelæ nimirum, quæ in respectu ad naturam vulneris erat possibilis, defectum (vid. Schol. sequ.); Si vero vulnus ipsum fuerit absolute lethale, hanc divisionem sponte corruiere. (de quo infra Coroll. 9.) Alii auctores vulnus per se lethale (hoc nomine simul aliter, ac a præcedentibus fit, interpretato,) assumunt pro genere, quod ceu speciem sub se comprehendit vulnus absolute tale (vid. §. III. Schol. I.). Alii differentiam quandam ponunt inter vulnera absolute lethalia & vulnera necessario talia. Alii aliam adhuc diversitatem hic querunt. Quidam e contrario hisce terminis omnibus promiscue utuntur sine distinctione ulla. Nos ad evitandam confusionem, quam per varias illas subdivisiones facillime oriri auctores ipsi fatentur, (e. g. Bobn. l. c. & Alberti l. c. §. VI.) vulnera absolute lethalia, per se, necessario, ex necessitate, simpliciter, semper, actu talia, aliasque ejusmodi locutiones quaslibet pro synonymicis, quales revera sunt, agnoscimus, persingula talia vulnera intelligentes lesionem lethalem, cujus medela, per sui naturam atque intrinsicam rationem, sine ulla exceptione erat absolute impossibilis.

SCHOL. 3. Accidentales causæ, quæ vulnus, cujus medela alias per intrinsicam ipsius constitutionem est possibilis, per accidens lethale reddunt, sunt: remedium aut defectus, aut minus justa applicatio, sive medentium culpa tale quid accidat, sive adstantium, sive ægri ipsius: atque debilitas vulnerati & morbus quilibet magnus, incurabilis, vel internus vel externus, aut præsens ante lesionem, aut post eandem su-

b

perve-

perveniens, sive lesi culpa ille adveniat, sive non: e. g. si lesus ante vulnerationem laboraverit phthisi, inflammatione interna ad gangrenam abeunte, etc. si post eandem de novo ledatur per casum ab alto, per aliam violentiam externam, per morbum quemvis magnum ab animi passionibus, ab errore dietetico, aut aliunde oriundum; His enim presentibus facile patet, lesum non e vulnere periisse, (hoc enim supponitur curabile per sui naturam,) sed a phthisi, inflammatione, casu, morbo etc. conjuncto. Confirmant id autores supra allegati omnes.

SCHOL. 4. Ex praedictis simul liquet, quid judicandum, quando autores, quibuscum & Böhmerus & Kästnerus & reliqui antea memorati Jcti faciunt l. c. postulant, "quod in ferendo de Vulneris lethali-
tate judicio, individuorum qui vulnerati sunt, eorum roboris, etatis, similitumque circumstantiarum ratio haberi debeat; quodque idcirco vulnus quoddam, huic non lethale, alteri propter individua-
lem constitutionem possit absolute lethale fieri." Item, (quod hic quoque pertinet,) quando Autores medico legales toties repetunt "quod in ferendis
judiciis non sit questio: an vulnera partis cujusdam corporis, e. g. ventriculi, capitis, etc. in genere sint lethalia, sed an vulnus ventriculi, capitis, etc., Titio vel Cajo inflitum, sit absolute lethale, nec ne. Vid. e. g. Welsch. in Libr. de Vuln. Lethal. pag. 149. Notandum enim hic venit, quod, quamvis in renunciationibus medico forensibus, de vulnere quodam speciali semper sit questio, minime vero de integris vulnerum partis cujusdam generibus interrogetur, medici tamen non possint non, ad evitanda aequivoca, & ad componendum judicium accuratam certumque, decidere semper de vulnere qua tali, & secundum ejus constitutionem intrinsecam, adeoque sine respectu ad peculiare individui circumstantias: hæc namque nil aliud sunt, nec esse possunt, in respectu ad vulnus, quam attributa accidentalitæ et extrinsecæ, a vulnere ipso jure meritoque separanda. Quoties vero ejusmodi quid immiscetur, i. e. quoties vulnus quoddam, quod, qua tale s. per sui naturam, non est absolute lethale, pro absolute tali declaratur propter individui lesi proprietates speciales, (id quod tamen autores nonnulli, satis incaute, faciunt) e. g. propter senium decrepitem, etatem puerilem, debilitatem maximam, & quæ sunt similia, toties vel omnis vulnerum lethalium, in absolute & per accidens mortifera, distinctio est destruenda: vel vulnus, quod reipsa non nisi per accidens lethale est factum, pro absolute lethali declaratur cum manifesta veritatis depravatione.

uatione. *Judicis interim est, occurrente vulnere quodam per accidens lethali, inquirere in originem causæ accidentalis lethiferæ, vulnere supervente, num forte illius culpa cadat in inquisitum, sicque hujus delictum augeatur, e. g. si inquisitus quocumque modo impediverit, ut ne vulnere, per sui naturam curabili, medela debita adhiberetur: adeoque læso ex proeresi contraxerit mortem, quamvis secundum principia medica accidentalem tantum. Sic quoque Jctis determinandum libenter relinquitur, an & quanam vulnera per accidens lethalia, quoad punitiones, vulneribus absolute talibus sint equiparanda? num e. g. huc trahi mereantur vulnera, ægroto cuidam, infanti, aut seni decrepito inslicta, quæ, qua talia & per constitutionem intrinsecam, sunt sanabilia; hisce individuis vero propter peculiarem infirmitatem sunt mortifera, sive ejusmodi quid cum animo necandi, cum harum rerum præcedente scientia, etc. perpetretur, nec ne? Hæc talia namque ad medicinam non spectant, nec medicum decet, vulnera dicta, propter inquisiti culpam majorem, insuper advenientem, pro absolute lethalibus, cum per sui naturam talia non sint, declarare.*

SCHOL. 5. *Quenam sint vulnera absolute, & vulnera per accidens lethalia, singulatim hoc loco exponere, & quorumvis signa dare diagnostica, præsens non est propositum. Enarrata prolixius habentur, quæ huc ulterius pertinent, in Compendio nostro medico-legali, ubi singularium corporis partium vulnera lethalia prostant indicata.*

SCHOL. 6. *Reliquas vulnerum differentias, quæ lethalibus in genere opponuntur, e. g. vulnera incurabilia, quæ, plenariam non admittentia medelam, morbum quendam diuturnum post se relinquunt, hic non tangimus, ceu ad nostrum non facientes scopum, qui quippe de vulneribus lethalibus tantum agimus. Interim & in his, incurabilibus nempe, sive tardius paulo, sive citius mors sequatur, posito quod post aliquod temporis intervallum sequatur, semper questio supermanet, an cum morbo illo diuturno insequente læsio ipsa per constitutionem suam intrinsecam fuerit sanabilis, nec ne? adeoque, num vulnus quoddam incurabile, lethale tandem, tametsi post longiorem moram, factum, absolute fuerit lethale, an ad lethalia per accidens sit referendum? Nec obstat, quod aliter sentiat Alberti l. c. §. VI. it. §. LII. dicens: „Ductus Thoracici solitariam læsionem haud pro absolute lethali æstimo, licet illa curari nequeat, & successive mortem inferat,“ qualia & profert, §. LVII. ac §. LXII. de læsionibus ureterum, pulmonis,*

*Et c. Hodierna namque principia medico-legalia docent, quod temporis mora, a lesione ad mortem, brevior aut longior, nil faciat ad lethali-
tatem, vel augendam, vel imminuendam. Et ex praecedentibus jam
patet, quod in quibusvis lesionibus, quarum eventus est lethalis, re-
spiciendum sit ad illarum naturam & intrinsecam constitutionem, num,
secundam hanc, medelam admittant, an non? Dum vero hic de lon-
giori mora loquimur, non subintelligimus magnam annorum seriem,
quale quippe temporis intervallum in vulnus absolute lethale non qua-
drat, si scilicet eousque lesionis reliquia & morbus diuturnus inde
fluens, protrahantur.*

COROLL. 1. Eventus funestus lethale equidem reddit vulnus,
(§. 1. Cor.) non vero ille decedit, an vulnus quoddam sit absolute,
an per accidens lethale. Non ergo valet consequentia: Hic laesus
post acceptum vulnus est mortuus, Ergo hoc fuit absolute lethale.

*SCHOL. Consentit Alberti l.c. §. VI. „Non ex consecutione „(di-
cens) „funesta & eventu lethali lesio pro absolute lethali declarari me-
retur, sed provide indagandum, Et c.” Welschius equidem l. c. pag.
178. & 179. vulnera absolute lethalia ex eventu maxime dijudicanda
vult, quod & verba Ammanni innuunt (vid. infra §. III. Schol. 3.);
Facile autem apparet, omnia vulnera lethalia fieri absolute talia, si ab
eventu funesto ad absolutam lethali-
tatem concludere liceret.*

COROLL. 2. Vulnerum lethalium classificatio dependet ab even-
tu mortali, vulnus aliquod concomitante vel per sui naturam & in-
trinsecam constitutionem, vel per rationes accidentales eidem extrin-
secas. Quicumque igitur de vulneris alicujus lethali-
tate, an ea fue-
rit absolute, an per accidens talis, iudicium ferre intendit, animum
advertere debet, tam ad naturam vulneris, quam ad accidentia
ei extrinseca.

COROLL. 3. Cum quodlibet vulnus lethale morte finiatur, vel
propter intrinsecam vulneris naturam, vel non propter hanc, sed
propter circumstantias accidentales atque extrinsecas (Cor. praec.):
Hinc omne vulnus lethale est vel absolute, vel non absolute, i. e. per
accidens, tale. Vulnus Ergo, quod esset lethale, neque tamen vel ab-
solute vel per accidens tale, nullum datur.

*SCHOL. Leyserus, quocum & alii Juri faciunt, proprie nulla dari
vulnera absolute lethalia, contendere videtur, scribens, l.c. „Omnia
„fortassis*

„fortassis vulnera sanabilia sunt, quo autem non sanentur, adscribendum est imperitia humane. Neque enim medici ac Chirurgi ad finem medicina pervenerunt, uti de seipso, & de inventore medicinae, Esculapio id fatetur Hippocrates ad Democrit. An itaque propterea „nullum homicidam ultimo supplicio adficiemus?“ Sed facile regeritur, 1) experientia presto est: quis enim sanabit vulneratum, cui caput e. g. abscissum, aut cor e pectore extractum, aut exenteratus est ventriculus? 2) Quoad reliqua minus manifesta vulnera absolute lethalia, Fcti ipsi in operibus suis largiuntur, quod in hac re medicis ceu arte peritis sit fidendum. 3) Medici sponte confitentur, quod miracula, soli quippe omnipotentia divina relicta, ars ipsorum nec doceat, nec exerceat: quod ergo in iis subsistendum sit exemplis, quæ rationi & experientia, rite instituta, innituntur. 4) Effatum Hippocratis huc neque pertinet, neque quid probat.

COROLL. 4. Eventus funesti causâ in vulnere absolute lethali semper quærenda est in ipsâ vulneris natura, medelam omnem constanter respiciente; Eventus vero funesti in vulnere per accidens lethali causâ quærenda semper est, non in natura læsionis, sed in circumstantia quadam accidentali, quæ medelam, per naturam læsionis possibilem, reddit irritam.

SCHOL. Pertinent huc, quæ præter reliquos & Ammannus in Medic. Critic. dicit p. 460. „Curandi ἀδυναμία „ (ea nempe quæ vulnere per ipsius naturam competit) „absolutam infert lethalitatem.,: Licet vulnera leviora hic excipere malit Alberti l. c. §. VII.; ast sine fundamento.

COROLL. 5. Omne vulnus, quod mortem intulit tantum per sui naturam & constitutionem intrinsecam, pertinet tantum ad absolute lethalia: Sic & vulnus, quod mortem intulit tantum per accidentalia ipsi extrinseca, pertinet tantum ad lethalia per accidens. Neque minus patet, omne vulnus mortem læsi inferens, sed tantummodo per accidentalia, non pertinere ad lethalia absolute talia: & omne ejusmodi vulnus mortem inferens, sed tantummodo per sui naturam, non pertinere ad lethalia per accidens talia.

COROLL. 6. Vulnus absolute lethale semper & necessario mortalem habet exitum; (Prædicatum namque, rei competens per sui naturam, semper ac necessario ipsi competere necesse est:) Vulnus autem per accidens lethale non est semper & necessario lethale: (necessi-

(necessitate scil. ex natura & intrinseca ejus constitutione resultante:) quæ propositio etiam converti & affirmari potest, quod omne vulnus, quod non semper & necessario est lethale, accidentaliter tantum fiat mortiferum, adeoque ad vulnera per accidens lethalia debeat referri.

COROLL. 7. Cum vulnus, quod est absolute lethale, semper & necessario sit tale (Coroll. preced.); Hinc tuto concluditur: Vulnus aliquod est absolute lethale, Ergo ejus exemplum sanatum dari nullo modo poterit.

COROLL. 8. Cujuscunque vulneris exempla dantur sanata, hujus exitus fatalis, si læso eveniat, non per naturam vulneris ejusque rationem intrinsecam evenire potuit. Vulnus enim, si per sui naturam mortem læsi infert, eandem necessario ac semper inferre debet, nec unicum exemplum adduci in contrarium ullo modo poterit. (Coroll. præc.) Valet ergo hæc consequentia: Hoc vel illud Vulnus sanatum fuit, Ergo ejusmodi vulnera non sunt absolute lethalia.

COROLL. 9. Vulneri absolute lethali, quamvis novi superveniant casus accidentales, ad mortem inferendam soli sufficientes, vulnus tamen propterea non mutatur in lethale per accidens, mere tale, sed manet id, quod erat antea, id est, absolute lethale: nec lethality huic absolute minimum quid derogat nova ista accidentalis lethality. Sic quoque vulnus, per accidens lethale, manet tale, nec mutatur in absolute lethale, quamvis complures læsioni superveniant casus accidentales, singuli ad provocandam mortem facientes, dummodo vulnus ipsum per constitutionem suam intrinsecam fuerit curabile.

COROLL. 10. Plura vulnera, singula seorsim per sui naturam sanabilia, simul inflictæ, si per pluralitatem medela reddatur impossibilis, (licet requisita ad medendum necessaria fuerint & præsentia & rite administrata,) adeoque mortem necessario inferant, junctim componunt vulnus absolute lethale.

SCHOL. Quando v. g. omnes artus simul leduntur adeo, ut eorum amputatio ad medendum sit necessaria, tunc læsus absolute moritur, quia impossibile est, omnes artus sine vitæ dispendio simul amputare: quamvis unicum ejusmodi vulnus omnino per amputationem sit curabile, teste experientia, adeoque si mors sequatur unica extremitatis læsionem, illa non nisi accidentaliter sequatur.

§. III.

§. III.

Præter antea commemorata vulnera lethalia antiquiores pariter atque hodierni autores medico legales, de aliis adhuc loquuntur læsionibus mortiferis, quas *vulnera ut plurimum lethalia* salutare consueverunt. In his definiendis licet eatenus singuli conveniant, quod sint læsiones, quæ ordinarie mortem habent pedissequam, ex quibus tamen nonnullos paucos feliciter eluctatos, indubiæ observationes testantur; in eo tamen discordesprehenduntur, quod vulnera illa alii ad hanc, alii ad aliam referant classem. Quidam enim vulnerum ut plurimum lethaliū peculiarem constituunt classem, & quidem a prædictis ambabus prorsus distinctam: adeo ut vulnera ut plurimum lethalia ad lethalia quidem, tamen neque ad absolute neque ad per accidens talia referri debere contendant. Quidam vero vulnera ut plurimum lethalia quidem absolute talibus, adeoque iis, annumerant, quæ per sui naturam sunt mortifera; concedunt tamen, ejusmodi vulnera in hoc vel illo subjecto, licet rarissime, medelam admisisse: sicque vulnera ut plurimum lethalia ipsis sunt vulnera, quæ quidem absolute lethalia, tamen non semper, sed plerumque tantum, esse solent.

SCHOL. 1. Quod Autores vulnera ut plurimum lethalia admittant, & quomodo eadem definiant, testantur verba Alberti, qui l.c. §. V. „Vulnus „dicit, „quod per se tale est, a quibusdam distinguitur in vulnus „absolute tale & in vulnus ut plurimum lethale, „ & §. VI., Differentia „inter vulnera semper & ut plurimum, aut absolute & communiter talia „medicis & iudicibus perspicua magis est, „ (scil. quam differentia inter vulnus per se & absolute tale.) Iterumque §. V., „Vulnus ut plurimum „lethale est, quod exemplis quibusdam sanatum demonstrari potest, quod „ipsum tamen communiter cum lethifero eventu se determinat.” Porro p. 351. Tom. Poster. de vulnere quodam profert: „Diese Wunde meritt nicht unter die Classe gezehlet zu werden, die ut plurimum „oder frequentius lethalia in scholis medicis heissen, „ Pari ratione & admittunt & describunt Zachias in Quest. Med. Legal. Libr. V. Tit. II. Quest. II. Bohnius de officio Medici Duplici, p. 615. 616. Idem de Vulner. Lethal.

Lethal. p. 30. § 93. seqq. Welschius de Vulner. Lethal. Cap. II. ut reliquos taceamus.

SCHOL. 2. Quod quidam peculiare genus vulnerum lethalium efficiant e Vulneribus ut plurimum lethalibus, constat ex Teichmeyero, qui in Institut. suis medico legalibus ita loquitur, Cap. XXII. p. 189. „In scholis medicis distinguitur inter vulnus, 1) per accidens lethale, 2) ut plurimum lethale, 3) simpliciter § absolute lethale.“ Zittmannus quoque in Medicina sua Forensi, Cent. 1. Cas. 86. p. 313. hæc in specie habet verba: „Die vulnere ut plurimum lethalia werden den vulneribus per se § per accidens, tanquam vulnera intermedia naturæ contradistingueret.“ Idem Autor equidem p. 308. No. 8. aperte contrarium proficitur, scilicet, „quod non sint intermedia naturæ, sed per se lethalia,“ id quod p. 303. quoque ipse confirmat, § alii etiam hinc inde proferunt, uti fufius probat scholium proxime sequens. Interim hæc quoque allegare placuit, ut partim per contradictionem istam § dubiam autorum de hisce vulneribus sententiam Thesis nostra principalis veritas eo magis eluceat.

SCHOL. 3. Quod quidam, imo plurimi auctores, vulnera ut plurimum lethalia ad absolute talia referant, patet ex verbis Alberti, l. c. §. V. „Vulnera, inquit, ut plurimum lethalia - - cum ejusmodi casus valde rari sint, in classem absolute lethalium, quo magis inclinant, etiam referri debent, ni prudens medicus evidentes circumstantias in contrarium adduci queat. Atque Ammannus etiam in Praxi vulner. lethal. p. 40. No. 7. „Vulnus, dicit, ut plurimum lethale est actu lethale. Ergo annumerandum vulneribus absolute lethalibus.“ Paulini in Prefatione, quam premisit Ammanni Medicinæ Criticæ, ab ipso latinitati donatæ, concludit. „Vulnera ut plurimum lethalia non sunt intermedia naturæ inter lethalia per se § per accidens, sed vulneribus per se lethalibus sunt accensenda.“ Idem profert Bobnius, in libro de Vulner. Lethal. p. 38. „Cur non ex tali vulnere, (scil. ut plurimum lethali), mortuum, hinc illud per se lethale diceremus, quo plures communiter pereunt, unus saltem præter spem sanatur.“ Zittmannus, antea etiam adductus, l. c. Cent. III. Cas. 43. p. 702. porro dicit: „Vulnera ut plurimum lethalia veteribus dicta, werden billig unter die vulnera actu § per se lethalia gerechnet.“ it. p. 308. „Rectius facerent, si omitterent vulnera ut plurimum lethalia, vel referrent ad vulnera simpliciter lethalia.“ Huic tandem opinioni adhuc subscribunt quamplurimi reliqui auctores, veteres pariter atque recentiores.

SCHOL.

SCHOL. 4. *Vulnera ut plurimum lethalia, communiter, aliquando, frequentius, secundum plurimum, plerumque, ὡς ἐπὶ τὸ πᾶσι talia, autoribus unum idemque denotant, uti ex eorundem, qui antea adducti leguntur, scriptis videre licet. Teichmeyerus in specie hæc addit l.c. p. 189. „Ut plurimum lethale vulnus dicitur etiam periculosum. „Licet alias bucusque in fundamentis medicis periculosa vulnera lethalibus in genere opposita fuerint.*

SCHOL. 5. *Vulnera ut plurimum lethalia speciatim dicuntur autoribus vulnera capitis quadam, vulnera ventriculi & intestinorum: atque hæc quidem potissimum: præterea vero & vulnera pulmonum, cordis, vesicæ, aliaque. Vbi notandum, quod super singulis non omnes consentiant, nec omnes sibi semper in iisdem determinandis consent.*

Sic enim loquitur, Autor medico - legalis, Alberti l.c. §. XLII. „Quando periculosa cerebri vulnera, (excipiuntur medullaris substantiæ eminentiora cum vasorum majorum læsione combinata,) cum gravi illius commotione conjuncta sunt, tunc utique ut plurimum lethalia existunt, §. XLIII. „Cerebelli vulnera ut plurimum sunt lethalia, §. LV. „Vulnera ventriculi magna ut plurimum lethalia existunt, §. LXIII. „Læsiones vesicæ, in fundo inflictæ, ut plurimum lethales esse observantur. - - „Graviores, majores & cum eminenti vasorum sanguiferorum læsione complicata vulnerationes colli vesicæ æque aliquando lethales evadunt. „Mittimus compluribus alia Capitis hujus loca, ubi de vulneribus nonnullis sine ulteriori explicatione Autor dicit, quod sint communiter lethalia, quod lethalia esse possint, quod communiter per se sint lethalia, &c.

Bohnius l. c. p. 615. testatur: „Ut plurimum lethalia, ajunt vulnera cerebri, pulmonum, ventriculi, &c. „ & in libro de Vulner. lethal. p. 34. addit adhuc cordis vulnera.

Teichmeyerus l.c. p. 204. „Vulnera, inquit, cranii in substantiam corticofosam & medullarem penetrantia, sinibus duræ matris, ventriculis & plexu choroideo illæsis, ad vulnorum ut plurimum lethaliū classē pertinent, p. 208. „Læsiones illorum truncorum nervosorum, qui organis vitalibus ministerium motus & sensus præstant, imprimis 8vi paris, plerumque sunt lethales, p. 210. „Asperâ arteriâ plane abscessâ, adeo ut pars abscessâ vi Musculorum deorsum moveatur, tunc plerumque tale vulnus lethale est, ibid. „Contusiones & percussiones circa laryngem, - - unde inspiratio & respiratio prohibetur - - communissime mors sequitur, propter subsequentem inflammationem anginosam, p. 212. „Vulnera Musculorum Thoracis, quando cum aliqua latitudine ad Pleuram usque penetrant, tunc interdum fieri possunt lethalia. „Tacemus & hujus Autoris, (medicinam legalem hic tradentis,) loca alia, ubi de vulneribus æquivoce satis enunciat, quod mortalia fieri possint.

Welschius in libro allegato vulnera pulmonum, diaphragmatis, ventriculi, renum, aspera arteriæ, gulæ, intestinorum atque vesicæ ad vulnera ut plurimum lethalia refert, eademque singula totidem capitibus specialibus pertractat ex professo.

Videantur & reliqui. Notandum vero adhuc venit, quod inter vulnera ut plurimum lethalia, supra ab autoribus recensita, quædam reperiuntur, quæ pro illorum ipsorummet definitione talia minime esse possunt. (Vid. infra §. V. Schol. 1.)

COROLL. 1. Vulnera ut plurimum lethalia, autoribus ita dicta, sunt lethalia.

COROLL. 2. Vulnera ut plurimum lethalia, Autoribus ita dicta, talia sunt, quorum exempla dantur sanata.

SCHOL. *Medela possibilitatem non modo vocabulum, ut plurimum lethale, indicat, sed & idem testatur Bohnius, de Vulner. Lethal. p. 31. „Potest, inquit, aliquando plaga existere in se ut plurimum lethalis, & vulneratus nihilominus convalescere.*

COROLL. 3. Vulnera ut plurimum lethalia, pro definitione quorundam autorum, talia sunt, quæ quidem pertinent ad lethalia, neque tamen ad absolute, neque ad per accidens talia. Pro definitione quorundam autem sunt vulnera, quæ sunt absolute, & per sui naturam, ergo semper ac necessario (§. II. Coroll. 6.) lethalia, quæ tamen simul non semper ac absolute lethalia sunt, quia exempla eorum conceduntur sanata.

SCHOL. *Testimonii loco, quoad ultimam ut plurimum lethaliæ vulnerum speciem, adduci possunt verba, quæ habet Alberti l. c. §. V. „Quod interdum, inquit, quidam homines talibus curati fuerint vulneribus, (scil. ut plurimum lethaliibus) „nihil absolute probat, quod simile vulnus „in altero non lethale fuerit. Item verba Welschii, l. c. p. 178. quæ ita sonant: „Hec vulneratorum exempla, (curata) „lethalitatem, (absolutam) „in aliis non tollere, inferrem ego, &c. „ item p. 179. ubi de vulneribus ut plurimum lethaliibus asserit, quod interdum eventum habeant non lethalem. Idem testantur exempla actu sanatorum vulnerum, pro ut plurimum lethaliibus habitorum, quæ Autores dicti allegant, iisque ipsis vulnerum ejusmodi existentiam deducere atque corroborare allaborant.*

§. IV.

Hæc, (quorum mentio facta est §. præcedenti,) vulnera ut plurimum lethalia, cum autoribus dicenda, nulla dantur. Vulnera enim, ut plurimum lethalia dicta, denotant pro definitione

nitione quorundam autorum ejusmodi vulnera, quæ quidem lethalia sunt, ast lethalibus absolute & per accidens talibus prorsus contradistinguenda, & ad eadem minime referenda. Dum autem vulnus, quod lethalibus annumerandum, non tamen absolute nec per accidens tale esse perhibetur, dici potest nullum (§. II. Cor. 3.): vulnera ut plurimum lethalia, secundum hunc significatum, nulla dantur.

Quod vero descriptionem aliorum spectat autorum, vulnera ut plurimum lethalia ipsis sunt vulnera, quæ absolute, Ergo semper & necessario (§. II. Cor. 6.), lethalia sunt, quorum tamen exempla, saltem quædam, conceduntur sanata, i. e. quæ non semper ac necessario lethalia sunt (§. II. Cor. 8.). Cum autem vulnus, quod per sui naturam semper ac necessario lethale esse ponitur, insimul vero ceu non semper ac necessario tale asseritur, dari nullo possit modo (per princ. contrad.): perspicuum quoque est, quod vulnera ut plurimum lethalia, etiam pro hoc significato, nulla dari possint.

SCHOL. 1. *Non defuerunt penitus, quibus hæc vulnerum ut plurimum lethalium inventio suspecta visa est, & cum veritate minus conveniens. Aperte enim Ammannus, de Vulner. Lethal. Prolegom. §. XIV. confitetur: „Quid de Vulneribus ut plurimum lethalibus sentiendum? „Nihil. Nam sunt vel per se, vel per accidens lethalia. Tertium non „datur.“, Nullas tamen sententiæ suæ rationes hic autor apposuit. Paulini quoque l. c. de iis dubitat, argumenta quædam, ast insufficientia & incompleta, adjiciens. Notandum vero, ambos hosce autores non tam existentiam vulnerum ut plurimum lethalium impugnare, sed potius id agere, ut ostendant, eadem pertinere ad vulnera per se, i. e. absolute, lethalia, prouti supra §. III. Schol. 3. dictum est.*

SCHOL. 2. *Quod si vulnera ut plurimum lethalia autorum, qui talia defendunt, & exempla adducunt, penitius examinemus, eosdem in determinandis hisce vulneribus semper in generalioribus subsistere apparet; Sic, e. g. vulnera capitis & cerebri dicuntur ut plurimum lethalia, quæ contusiones magnas & cerebri commotiones secum habent conjunctas: ventriculi vulnera ea hoc nomine insigniuntur, quæ sunt majora: &c. (vid. §. III. Schol. 5.) Quæ vero descriptio, ceu nimis incompleta, talis non est, in qua acquiescere quis, aut eam tuto casui cuidam obvienti in specie applicare, possit. Constat enim ex anatomicis, & caput*

Et cerebrum Et ventriculum, imo Et quaslibet reliquas corporis humani partes ex variis iterum, iisque diversissimis, componi partibus specialioribus, membranis nimirum, nervis, vasis sanguinem vehentibus, reliquis, quarum alia post lesionem admittunt medelam, alia non admittunt. Unde Et fit, ut, quando ulterius Et ad speciale aliquod vulnus descenditur, tunc generaliora illa autorum effata tuto applicari amplius nequeant, propter deficientem in illis explicationem ulteriorem; sed in vulnere speciali mortifero, semper questio huc redeat tandem, necesse fit: an vulnus presens speciale sit absolute an per accidens lethale? Interim tamen animus, incipientis saltem practici, facile per precepta edocta confunditur, ut concludat: Quoniam in genere dari vulnera ut plurimum lethalia autores asserunt, etiam vulnus presens speciale ejusmodi vulnus esse potest; in quo tamen ipsum falli, ex prioribus elucet.

SCHOL. 3. Cum haec omnia, quae adducimus, ad illustrandam medicinam forensam adducamus, sponte liquet, nos non movere, multo minus, ut evertemus, allaborare questionem: Num in praxi chirurgica obveniant vulnera ut plurimum s. quandoque lethalia, i. e. Num chirurgis in praxi sua obveniant vulnera, quorum alia morte terminantur, alia vero sanationem admittunt? Ejusmodi enim vulnorum eventum quotidiana comprobatur experientia. Nec id de vulneribus tantum valet, sed Et de morbis quibuslibet constat, quod alii sanentur, alii contra: atque ex hoc fundamento morbi etiam dantur ut plurimum lethales. Imo Et hac potius, quam alia, ratione explicari debere nobis videntur verba Hippocratis atque Galeni, (quos doctrina de vulneribus ut plurimum lethaliibus autores credunt primos,) ubi de vulneribus his vel illis dicunt, quod quandoque s. ut plurimum nocent. Neque haec est mens nobis, ut controversiam iis moveamus, qui in vulnorum lethaliuum distinctione ulterius progredientes, animi gratia, tandem subdivisionem quandam invenisse credunt, vel ipsimet excogitant, cui vocabulum, ut plurimum, preponere cum aliquali jure apparente possint: ejusmodi enim subdivisio philosophica in vulneribus per accidens lethaliibus locum forte habet; nullum vero in medicina legali usum habere, primo intuitu patefcit. Sed haec est questio, insimulque cardo rei: Num dentur vulnera lethalia, a vulneribus absolute Et per accidens lethaliibus distincta, Et, in oppositione ad eadem, denominatione vulnorum ut plurimum lethaliuum insignienda: de quibus ideo, si iudicium ferendum de vulnere quodam lethali in individuo, Et queratur, quale sit? responderi liceat, ut plurimum lethale esse? Hoc negamus. Iudicem namque, quae antea de vulneribus Et morbis, ut plurimum sive quandoque lethaliibus, quoad praxim

praxin clinicam, adduximus, item quæ de subdistingtione vulnerum lethalium ulteriori philosophica egimus, nullatenus tangunt, sed is unice querit: An vulnus lethale præsens tale fuerit, quod per intrinsecam constitutionem, adeoque absolute, mortem læso contraxit? an vero mors læsi aliud quoddam fundamentum habuerit non necessarium & extrinsecum, i. e. an vulnus fuerit absolute lethale nec ne? Et ex præcaentibus apparet, tertium non dari.

COROLL. 1. Nullius igitur fundamenti pariter ac utilitatis labor est, læsionum quarundam numerum colligere, peculiarem ex iis constituere classẽ, & nomine vulnerum ut plurimum lethalium, pro significato autoribus proprio, easdem denotare.

SCHOL. *Quæ cum ita sint, prouti & præmissa sic esse probant, quo jure & cui bono in recentissimis Compendiis Medico-Legalibus, qualia sunt Alberti & Tetzbmeyereri, hæc doctrina admittatur adhuc & conservetur, non perspicimus.*

COROLL. 2. Neque minus exinde patet, quam vanum, insufficienti atque periculoso fit, in casibus gravioris momenti, ubi de lethalitatis vulneris alicujus vera constitutione queritur, ad vulneris ut plurimum lethalis denominationem confugere. Inde enim fit, ut sæpenumero vulnus quoddam, quod tantummodo medentis incuria aut incitia, vel alia quacunq; causa accidentali, extrinsecæ & non necessariæ, fatalem habebat exitum, pro tali vendideretur, quod per sui naturam incurabile atque mortale fuerit. Quæ de re plura ex autoribus allegari possunt exempla.

COROLL. 3. Tandem denique & hoc inde fluit, ut, si quis vulnus quoddam lethale speciale, pro ut plurimum lethali ab autore quocunq; declaratum reperiat, aut ipse declarare velit, hac denominatione revera nil decidi appareat, in quo acquiescere est possibile, sed quod semper adhuc restet ulterior disquisitio, distinctiorque explicatio, hæc scilicet: num vulnus istud lethale fuerit absolute, an vero per accidens lethale? (§. II. Cor. 3.)

§. V.

Vulnera illa ut plurimum lethalia, quemadmodum ab autoribus dicuntur & explicantur, non pertinent ad classẽ absolute lethalium, (cui autores plurimi ea generatim adnumerant,) sed potius ad classẽ per accidens talium. Vulnera namque illa ut plurimum lethalia dicta, quia morte læsi terminantur, sunt lethalia (§. III. Cor. 1); sunt itaque referenda ad vulnera vel absolute

solute vel per accidens mortifera (§. II. Cor. 3.); Dum vero ejusmodi vulnerum exempla dantur sanata, patet, eadem non pertinere posse ad classem absolute lethaliū (§. II. Cor. 8.); sed accenseri debere vulneribus per accidens talibus (§. II. Cor. 6.), & quidem tantum. (§. II. Cor. 5.)

SCHOL. I. *Atque id quidem valet de singulis vulnerum ut plurimum lethaliū generibus, ab autoribus suppeditatis, iis scilicet, quorum exempla in aliis observata sunt sanata, quorum ergo medela possibilitas per experientiam comprobatur. Notandum enim venit, quod nonnulli auctores quaedam vulnera lethalia appellent ut plurimum lethalia, eademque in uno alterove subjecto sanata fuisse observationibus corroborare annuntiantur, quorum tamen sanatio per omnia principia anatomica & chirurgica est impossibilis, quæque igitur in nullo unquam subjecto sanata fuerunt, atque adeo ut plurimum lethaliū cognomen, ex mente ipsorum autorum, talia admittentium, nullo possunt tueri modo. Sic e. g. Alberti vulnera cerebelli, Teichmeyer lesiones truncorum nervi paris svi, alii alias ejusmodi lesiones (§. III. Schol. 5.) frustra pro ut plurimum lethaliū declarant, cum ejusmodi lesionum medela nec historici fide dignis probari possit, nec a chirurgo suarum rerum perito unquam promittetur, imo & illius impossibilitas intrinseca ex anatomia facile eluceat. Accedit, quod non omnes auctores ratione vulnerum specialium, ad ut plurimum lethalia relatorum consentiant, nisi eorum perlectio probat; quod porro exempla, quæ ad tuendam affirmativam subinde adducuntur, haud raro majorem non mereantur fidem, quam quod Bohnius in Libro de vulner. Lethal. p. 34. e Galeno affert exemplum vulneris cerebri, in ventriculos usque penetrantis, & nibilofecius feliciter consolidati: item quas Zachias l. c. No. 22. pariter e Galeno refert, historia animalium, sacrificio destinatorum, quæ avulso corde integro clamaverunt adhuc & evasurunt; quod denique, ratione exemplorum, partim post consolidatum vulnus quoddam, pro ut plurimum lethali postea venditatum, propter deficientem tunc inspectionem intimiorem, necessario scrupulus remaneat maximus, num lesio revera talis fuerit, talesque sauciaverit partes, ac sub initium videbatur: partim ab animalium, imprimis minorum, vulneribus ad vulnera hominum conclusio minime sit tuta, prouti auctores allegati ipsi hæc omnia largiuntur, e. g. Bohnius l. c. Ammannus l. c. p. 121. No. 18. & p. 293. No. 2.*

SCHOL. 2. *Quæ diximus, etiam consensu facultatum medicarum celeberrimæque medicorum approbata inveniuntur. Horum enim virorum, quotquot interiora artis medicæ penetrare licuit, fere omnes vulnera ejusmodi, quæ a medicis quibusdam privatis ut plurimum lethalia sunt salutata, inter vulnera per accidens tantum talia collocant: Qualia exempla occurrunt in Ammann. libr. de vulner. lethal. Decad. 1. Histor. 11. de vulnere ventriculi & hepatis; in Zittmanno l. c. Cent. 1. Cas. 86. de vulnere ventriculi; ibid. adhuc Cent. III. Cas. 43. de vulnere vesicæ; & alibi.*

§. VI.

Vulnerum ut plurimum lethaliū, quemadmodum Autoribus dicuntur, admissio in medicina Forensi maximam parit confusionem, ac effata medico legalia reddit dubia; Eorum vero eliminatio maximam affert utilitatem. Medicina enim
Forensis

Forensis suppeditare debet principia, ex quibus vera vulneris alicujus lethalis conditio distincte dijudicari, atque exinde cum certitudine concludi potest, utrum mors læsi infœcuta fuerit propter vulnus ejusque naturam, an vero propter circumstantias accidentales tantum; atque id quidem eo fine, ut judex forensis habeat, ex quo cognoscere queat, utrum eventus vulneris alicujus funestus lædenti imputari debeat, an non: ex quo igitur quantitatem delicti pœnæque, lædenti secundum leges civiles inferendæ, rite determinare valeat (per def. Med. Legal.) Quæcunque igitur efficiunt, ut neque de vulneris alicujus lethalis vera constitutione inquisitio & explicatio rite distincteque institui, neque cum accurata certitudine determinari possit, an vulnus per intrinsecam constitutionem, atque adeo necessario & inevitabiliter, causa mortis fuerit: an vero accidentales quædam circumstantiæ nonnecessariæ, sed evitatu possibiles, mortem læso induxerint; ea nihil conducunt, nisi ad producendam in legali medicina confusionem, & effata medico legalia incerta efficienda. Admisionem vulnerum ut plurimum lethalium, prouti autoribus dicuntur & ab illis proponuntur, si consideramus, utrumque per illam effici patescit. Quicumque enim autores vulnera ut plurimum lethalia asserunt, concipiunt sibi aliquid, quod omni caret fundamento (§. IV. ibid. Cor. 1.), quod igitur ad distincte explicandam vulneris lethalis conditionem nil confert (§. IV. Cor. 3.) Neque minus, si vulnus quoddam lethale inflictum est, non nisi summa cum incertitudine secundum ejusmodi autorum placita determinari potest, utrum mors læsi causam habeat vulnus, an circumstantias accidentales: utrum ergo lædenti sit imputanda, an potius aliorum infœcitæ, incuriæ, errori, & quæ sunt similia (§. IV. Cor. 2.). Summa itaque cum ratione affirmari debet, admisionem vulnerum ut plurimum lethalium maximam in medicina legali producere confusionem, & effata medico legalia reddere incerta. Ex quo simul pronò fluit alveo, eorum eliminationem necessariam pariter ac utilem esse.

SCHOL. I. Nobiscum consentiunt medicorum haud pauci, quos inter ipsos illos autores, vulnera ut plurimum lethalia concedentes, allegasse satis erit; nam ne his quidem dubia, doctrinam, de qua agimus, præsertim in applicatione ad casus speciales, prementia, fuerunt ignota. Hinc tot in eorum libris obvientiæ asserita æquivoca, tot limitationes, totque descriptiones additæ, ad explicandam materiam hancce obscuram, imò & tot contradictiones, pro parte in præcedentibus annotatæ, atque ulterius in eorum scriptis obviæ, quæ tamen omnia animo certitudinis cupido parum satisfaciunt. Sic e.g. Bobnius l. c. p. 616. extricare sese studet: „Hinc minus deponere „licebit: hoc vulnus cerebri est ut plurimum lethale, sed hujus generis vulnera plurima „sunt lethalia - - pauca non lethalia - - i. e. tò ut plurimum semper plura supponit, „de singulari sive unico prædicari nequit.„ Valentini super hac materia in Paudect. Medico

Medico Legal, Part. II. p. 432. Cas. X. sic loquitur: „Statuimus, quod ut in communi, & plerumque in arte nostra medica ab eo, quod ut plurimum ita fit - - universaliter, argumentari deceat. Non obstando, quod e plurimis casibus præter omnem rationem manifestam unus interdum aliter ac feliciter cedat, ac reliqui omnes, quoniam interdum a natura sunt miracula, a quibus tamen conclusio desumi nequit, &c., Conf. adhuc Welsch. l. c. pag. 171 - 180. item & reliqui Autores adducti.

Hinc quoque, scilicet, propter dubia, dogmati de vulneribus ut plurimum lethalibus adherentia, factum credimus, ut in iisdem autoribus medico legalibus rarissime, (nescio an ullibi?) inveniatur casus quidam, quem pro ut plurimum lethali aperte profiteantur responsa, quæ facultates medicæ, aut medici celebriores dederunt, quamvis ejusmodi quid a medicis privatis aut chirurgis factum, aut & simul a prioribus communiter refutatum, haud raro legatur, v. g. in Ammanno & Zittmanno (vid. §. V. Schol. 2). Nisi forte locutiones quasdam æquivocas huc trahere liceat, quæ hinc inde in autoribus leguntur. Quid enim sibi vult e. g. inscriptio casus XXVII. qui exstat in Alberti libr. cit. Tom. III. p. 430. sequentis tenoris: *Vulnus Arteriae Carotidis & Venæ Jugularis, ex accidenti, aut ferme, lethale?* Cum vulnus hoc loco descriptum absolute lethale fuisse, sole meridiano sit clarius.

Hinc tandem est, ut Bohmii, cujus de vulneribus lethalibus librum Andr. Otzomar. Gölicke in Introductione in historiam literariam, medicinæ legalis scriptorum, Medicinæ illius Forensi præmissa, laudibus adeo extollit, ut §. XXXV III. p. 29. dicat: „quod accuratius in hoc genere scriptum nec existet nec forte desideretur, post adductas vulnerum lethalium distinctiones varias, tandem concludere cogatur: „Consultius forsitan foret in renunciationibus forensibus a terminis illis, (necessario, ut plurimum), abstinere - - & tantum an *Vulnus per se an per accidens lethale*, disquirere atque enunciare. vid. l. c. p. 33. it. in lib. de offic. Med. Dupl. p. 616. Facit cum hoc autore & Teichmeyerus l. c.

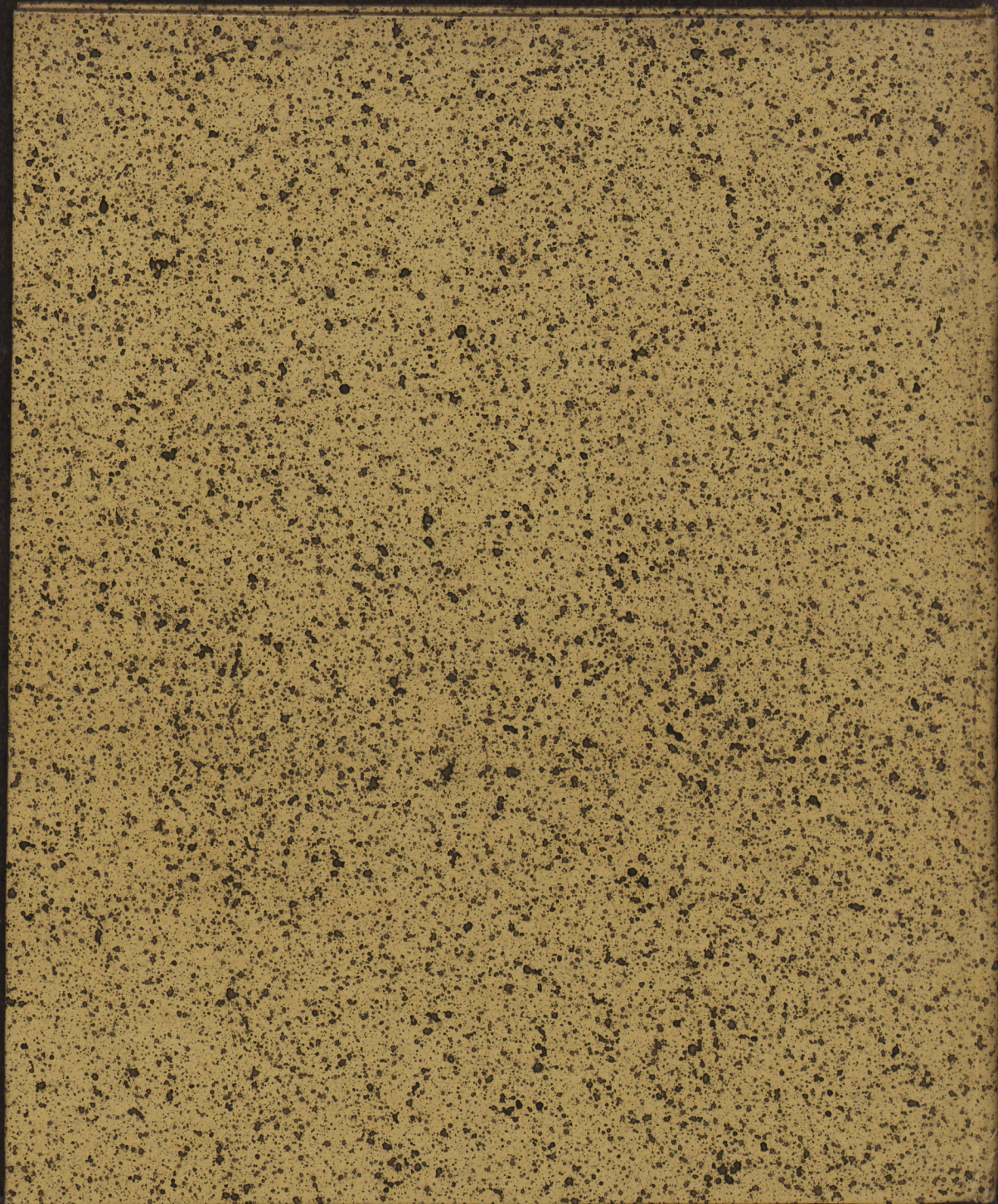
Scilicet ex allatis omnibus apparet, quod Autores ipsi, vulnerum ut plurimum lethalium doctrinam, quam conservant, applicare ad casus speciales ausi non fuerint. Quid ergo tota hæc vulnerum lethalium classis juvat in Medicina Legali?

SCHOL. 2. Facilius equidem sit, fatemur, per doctrinam de vulneribus ut plurimum lethalibus, lesionum mortiferarum inspectio atque enunciatio. Quoties enim dubia occurrunt circumstantia aut majores difficultates, s. in vulneris tractatione prægressa, s. in ejusdem indagatione, toties ad vulnus ut plurimum lethale confugere, quid vetat? Præsertim cum certitudo lethalitatis, vel absoluta, vel accidentalis, haud æque facile semper & primo intuitu pateat. Interim tamen res adeo gravis, ubi de vita & morte iniqui agitur, postulat merito, ut, si quæ restent in hoc capite indaganda, omni potius industria indagentur, quam inutilis illa vulnerum ut plurimum lethalium doctrina amplius in subsidium vocetur, præprimis cum adhibita solertia debita, & ratione atque experientia, duobus illis totius medicinæ fulcris, vite applicatis, impossibile minime sit, certitudinem in hac quoque materia sufficientem nancisci, tantam scilicet, quanta humana vires potiri potis sunt.

§. VII.

Atque sic, quam demonstrandam susceperamus, vulnerum ut plurimum lethalium dictorum in medicina legali nullitatem dedimus probatam.

* * * * *

*praxin clinicam, adduximus, item
thaliū ulteriori philosophica egin
querit: An vulnus lethale prae
constitutionem, adeoque absolute,
lesi aliud quoddam fundamentum
cum, i. e. an vulnus fuerit absolute
apparet, tertium non dari.*

COROLL. 1. Nullius igitur
bor est, læsionum quarundam nu
iis constituere classē, & nomine
pro significatu autoribus proprio,

SCHOL. *Quæ cum ita sint, pr
jure & cui bono in recentissimis
sunt Alberti & Tetchmeyer, hæc
servetur, non perspicimus.*

COROLL. 2. Neque minus
ciens atque periculosum sit, in ca
lethalitatis vulneris alicujus vera
ris ut plurimum lethalis denomina
ut sæpenumero vulnus quoddam
curia aut incertitia, vel alia quacunq
non necessaria, fatalem habebat ex
per sui naturam incurabile atque
autoribus allegari possunt exempl

COROLL. 3. Tandem deniqu
vulnus quoddam lethale speciale,
quocunque declaratum reperiat, a
nominatione revera nil decidi app
sibile, sed quod semper adhuc re
orque explicatio, hæc scilicet: nu
lute, an vero per accidens lethale

§. V

*Vulnera illa ut plurimum let
ribus dicuntur & explicantur, non
lethaliū, (cui autores plurimi ea
potius ad classē per accidens talia
plurimum lethalia dicta, quia mo
thalia (§. III. Cor. I); sunt itaque*

*distinctione vulnerum le
tangunt, sed is unice
quod per intrinsecam
nteraxit? an vero mors
necessarium & extrinse
? Et ex præcedentibus*

pariter ac utilitatis la
gere, peculiarem ex
plurimum lethaliū,
otare.

*ta sic esse probant, quo
dico-Legalibus, qualia
mittatur adhuc & con*

quam vanum, insuffi
is momenti, ubi de
quæritur, ad vulne
gere. Inde enim fit,
modo medentis in
dentali, extrinseca &
li venditur, quod
Qua de re plura ex

te fuit, ut, si quis
um lethali ab autore
are velit, hac deno
acquiescere est pos
disquisitio, distincti
d lethale fuerit abso
3.)

*admodum ab auto
ad classē absolute
adnumerant,) sed
a namque illa ut
minantur, sunt le
d vulnera vel ab
olute*

